

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Brevis Et Vtilis Commentarijs In Priorem Epistolam Pauli
ad Corinthios, & in aliquot capita secundæ**

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1561

VD16 M 2618

De Dicto. Erunt duo in carnem vnam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36296

I. EPISTOLA AD

uagas libidines prohibuit, & horribiliter eis irascitur. Ideo cum persona iam propria Dei esse debeat, non faciat libidinum confusiones, spreto ordine Dei, sicut fecerunt Nero, Ptolemæi, & ingens multitudine hominum,

Erit autem magis dilucida lectio Pauli, Si σῶμα intelligas de Persona, ut olim loquebantur Græci, Et uult Paulus de usu ordinato personæ loqui.

Fundamentum autem dissimilitudinis de cibis & de uago concubitu, hoc est, quod ea, quæ sunt Legis moralis, affirmat esse necessaria, quia Lex moralis est ipsa lex æterna in mente diuina, & uoluntas Spiritus sancti, qui obedientiam inchoat similem uoluntati diuinæ, ut supra dixi. Pugnat autem horribiliter cum uoluntate Dei, libidinum confusio.

DE DICTO.

Erunt duo in carnem unam.

EX dicto Genesis: Erunt duo in carnem unam, sumit Paulus argumentum à similitudine, quod postea recitabo.

Necesse

Necessè est enim prius teneri propriam & natuam sententiam eius dicti, quod multi indocti putant ociosè positum esse, quasi tantum hoc dicat, quod omnibus notum est, ita conditam esse naturam hominum, ut ex Maris & Fœminæ coniunctione genus humanum propagandum sit. Et si autem eam sententiam complectitur etiam illa brevis Concio, tamen simul continet præcepta de modo generationis, hoc est, Sancit Leges de Coniugio & prohibitio ne uagarum libidinum, & ueram integrā & eruditam definitionem Coniugij proponit.

Cum enim præcipit iungi marem & fœminam, prohibet alias commixtiones, cum hoc ordine naturæ pugnantes.

Cum ait: D V O, prohibet uagas libidines. Vnum marem uult alligatum esse ad unam fœminam, & unam fœminam uult alligatam esse ad unum marem. Talis fuit prima naturæ institutio, à qua postea aliquantulum discessit humana infirmitas, tolerante Deo, quando recepta est πολυγυμία, ita tamen, ut uni uiro adiungerentur plures mulieres, non uni mulieri plures uiri,

Postremo uult etiam coniunctionem illam

I. EPISTOLA AD

illam maris & fœminæ perpetuam & indissolubilem esse, cum ait: Erunt in carnem unam, id est, inseparabiliter iuncti. Vnitas enim significat Vinculum perpetuae coniunctionis, & prohibet diuorsum, qualia nunc sunt Turcica, & fuerunt olim omnium ferē gentium, imō & Iudæorum. Sed tamen & Moyses aliquantulum laxauit hanc particulam, tolerante Deo, propter ingentem infirmitatem hominum post lapsum. Nam hæc Lex in Genesi descriptio est pulcherrimæ societatis, qualis in natura integra fuisset, & esse debebat. Et Christus Ecclesiam de hac prima forma commonefacit Matth: 19., ut postea dicemus in capite septimo.

Nihil affingo concioni illi in Genesi, sed hæc sententia, quam recitauit uera, simplex, & propria est eius loci, quam si quis considerabit, intelliget illud dictum non ociosè positum esse, sed de rebus maximis concionari, & hinc extrui definitionem Coniugij, quam in capite septimo recitabimus.

Nunc intellecta nativa sententia, consideretur argumentum Pauli, qui transfert dictum Genesis ad Coniugium spirituale

tuale Filij Dei & Ecclesiæ, ut facit etiam in
Epistola ad Ephesios: Iuncti estis Filio
Dei, & facti membra eius. Ergo
non sitis membra scortorum uagan-
tia & aberrantia à FILIO DEI.
Maritus & Coniunx possunt esse membra
Filij Dei simul, quia ea coniunctio appro-
bata est à Deo. Et coniuges ambo pos-
sunt esse membra Filij Dei, imo sunt uelut
unum membrum. Nec aberrat nec auell-
itur à Filio Dei maritus, habens consue-
tudinem cū coniuge, quia ea consuetudo
est approbata à Deo, & non rumpit uni-
tatem: Sed cum uagatur libido contra
præceptum Dei, tunc auellitur persona à
Filio Dei, & polluitur, & fit membrum
scorti & organum Diaboli, sicut Nero aut
Ptolemæi horribiliter uagantur.

Ex hac enarratione utcunq; intelligi
potest, quomodo Paulus transtulerit dictū
in Genesi ad spirituale coniugium. Vide-
tur autem obscura rudi lectori accommo-
datio, quam recensui. Sed tamen si quis
eam attentè considerabit, agnoscer Pau-
lum hoc uoluisse, quod recitaui. Vult
enim in summa ordinem à Deo constitu-
tum non conturbanum esse. Hic est or-
do, ut

I. EPISTOLA AD

do, ut coniuges, qui sunt membra Christi,
non uagentur libidinibus, quod cum fa-
ciunt, desinunt esse membra Christi, & fi-
unt membra polluta scortorum & organa
Diaboli.

Nec ex dicto Genesis omnes particu-
le congruunt ad Pauli argumentum. Nam
particula V N V M propriè intellecta, ut
in Genesi, non congruit, scilicet de Insepa-
rabilitate. Sed altera particula congruit
de commixtione. Antonius fit caro Cle-
opatræ. Hic non manet illa Vnitas or-
dinata, dę qua loquitur Genesis.

Ὥδε προφεύωμ, εἰς τὸ ἴδιον σῶμα
ἀμαρτάνει.

*Fornicans in proprium cor-
pus peccat.*

Exaggerat delictum ex obiecto. Plus
peccat Cato, se se interficiens, quam si ali-
um interfecisset. Ita cum omnis Scortatio
polluat proprium corpus, id est, transfe-
rat ad usum alienum, cōtra ordinem à Deo
institutum, et destruat Templum Dei in te-
ipso, non ducatur esse leue peccatum.

Quod uero inquit, cætera peccata ex-
tra proprium corpus fieri, id intelligatur
de generibus delictorum, quæ sunt fre-
quentiora